

WYBRANE ELEMENTY
ZBIORU ZASAD OPISU TRASY
W RAJDACH NAWIGACYJNYCH I TURYSTYCZNYCH

2. PODSTAWOWE ZASADY

2.1. Podstawową zasadą opisywania trasy rajdu jest stworzenie itinerera umożliwiającego jednoznaczny przejazd trasy. Opis trasy musi uwzględniać przepisy ruchu drogowego i może dotyczyć wyłącznie dróg, skrzyżowań i obiektów przydrożnych.

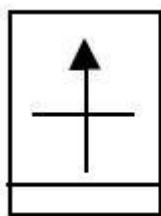
2.2. Kratki itinerera muszą być uporządkowane zawsze od strony lewej do prawej oraz od góry do dołu. Kolejność manewrów musi być zwięzła, czytelna, przejrzysta i jednoznaczna. Materiał przekazywany uczestnikowi rajdu powinien być zgodny z układem graficznym przedstawionym w Załączniku 1.

2.3. Każdy wieloelementowy opis trasy przejazdu musi rozpoczynać się słowem “TRASA:”. Takie uporządkowanie jest nadrzędnym nad innymi. Każdy odcinek rajdu, po słowie “TRASA:” musi zaczynać się od słowa “START” lub symbolu “PKC” i musi kończyć się w wyraźnie zaznaczonym punkcie (w którym kończy się przejazd) oznaczonym symbolem kolejnego PKC lub słowem META. Opis trasy przejazdu musi zawierać nazwy punktu początkowego i końcowego odcinka. Nie podaje się dodatkowych informacji o innych materiałach rajdowych (załącznik nr 1 pole E). Trasa przejazdu odcinka składa się z uporządkowanych (zgodnie z zasadami pkt. 2.2) kratek zawierających pojedyncze lub grupowe itinerery (załącznik nr 1 pole E).

2.4. Podstawową zasadą pokonywania trasy rajdu jest wykonywanie kolejnych poleceń występujących w itinererze.

2.5. Rozróżnia się dwa sposoby przedstawiania poleceń itinerera:

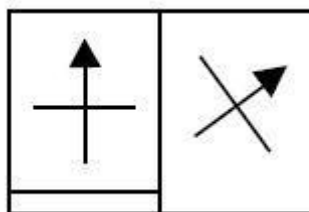
a) polecenia opisane itinererem z natury (rys. 1a)

rys 1a: kratka itinerera z natury

Kratki itinererów z natury, posiadają w swojej podstawie wydzielony prostokąt przeznaczony na (opcjonalne) podanie namiaru metrycznego. Więcej o itinererach z natury patrz pkt 5.

W przejeździe wg zasad z natury kolejność manewrów jest przedstawiona w formie ciągu kratek połączonych bokami (rys. 2).

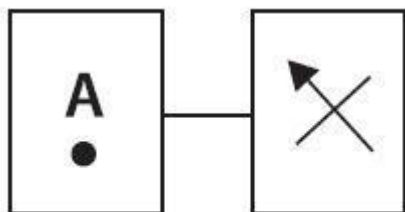

rys. 2

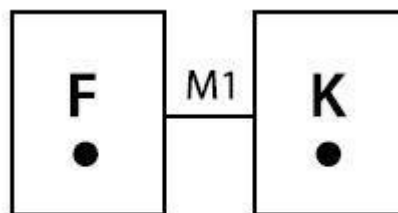
b) przejazd zgodny z zasadami jazdy wg itinererów topograficznych (wg mapy) (rys. 3).

W przejeździe wg mapy kolejność manewrów jest przedstawiona w formie ciągu krater połączonych linią poziomą (rys. 3).

Jeżeli w materiałach użytych jest więcej niż jedna mapa, nad kreską łączącą kratki itinerera podaje się nazwę mapy wg której realizowane są polecenia itinerera (rys. 4).

rys 3

rys 4

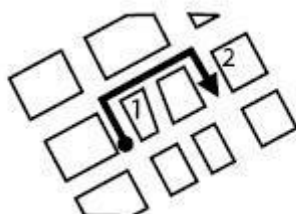
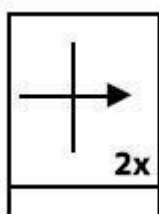
Planowanie przejazdu od manewru przedstawionego w jednej kratce do manewru przedstawionego w następnej musi kierować się określeniem najkrótszej drogi z uwzględnieniem uwarunkowań przedstawionych na mapie (układ dróg, detale, strzałki kierunkowe).

2.8. W itinererze nie wolno opisywać skrzyżowań na których z powodu przepisów ruchu drogowego, lub uwarunkowań na materiale topograficznym możliwy jest tylko jeden kierunek wyjazdu.

5.2. Skrzyżowanie nieopisane itinererem z natury należy przejeżdżać zgodnie z dyspozycją znaków drogowych nakazu, zakazu lub innymi przepisami ruchu drogowego, narzucającymi na skrzyżowaniu jeden kierunek jazdy lub po drodze głównej oznaczonej znakiem drogowym, a jeśli nie ma jednoznacznie określonej drogi głównej - prosto.

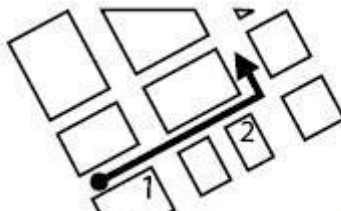
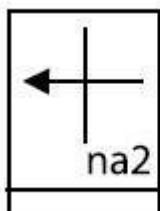
5.3. Jeżeli dalsza jazda do przodu jest niemożliwa, po dojechaniu do końca drogi należy zawrócić i kontynuować jazdę wg poleceń itinerera.

5.4. Jeżeli przejazd ma być powtarzany kolejno wg tego samego opisu, można zastosować skrótowy opis trasy przejazdu, czyli podać informację, ile razy należy dany manewr wykonać, np.: 2x (rys.13).

rys. 13

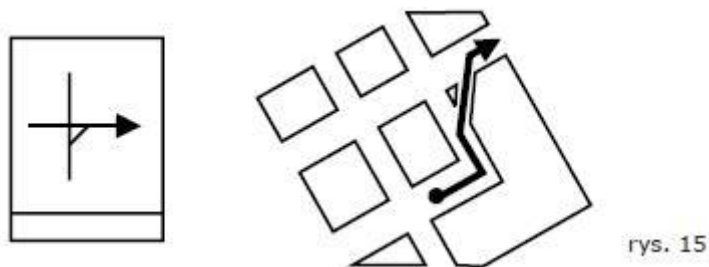
5.5 Jeżeli manewr wskazany w opisie ma być wykonywany na kolejnym wystąpieniu opisanego elementu, należy podać informację na którym ma on zostać wykonany, np.: na 2 (rys.14)

rys. 14

5.6.1. Itinerer strzałkowy.

W opisie strzałkowym znak graficzny jest dokładnym odwzorowaniem rzeczywistego skrzyżowania. Kierunek najazdu na skrzyżowanie odpowiada kierunkowi pionowemu z dołu do góry (rys.15).

rys. 15

Schemat musi odzwierciedlać:

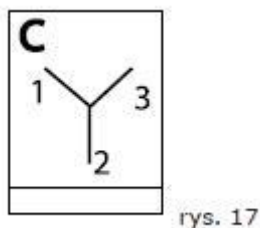
- kształt skrzyżowania
- kształt i położenie ewentualnych wysepek
- kierunek wyjazdu oznaczony strzałką

5.6.3. Itinerer schematyczny.

Jest to opis skrzyżowania, który:

- określa za pomocą litery poszczególne schematy skrzyżowań
- informuje o ilości dróg w obrębie tego skrzyżowania
- nadaje drogom oznaczenie cyfrowe

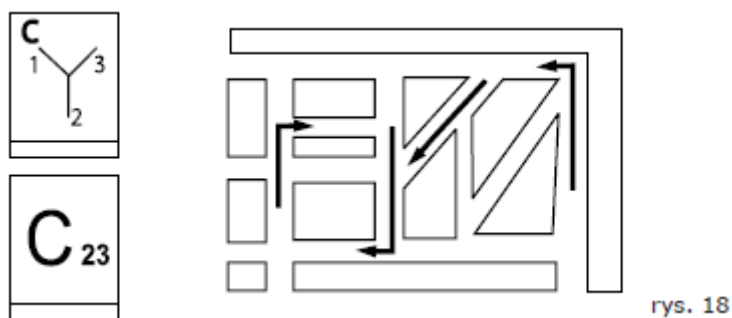
Opis przejazdu przez takie skrzyżowanie musi zawierać sposób wjazdu oraz wyjazdu ze skrzyżowania. Itinerer schematyczny nie musi oddawać rzeczywistego kształtu skrzyżowania (rys.17).

rys. 17

Oznaczanie wjazdu oraz wyjazdu ze skrzyżowania:

Pierwsza cyfra za literą oznacza drogę wjazdu na skrzyżowanie, druga - drogę wyjazdu ze skrzyżowania np. C23 (rys.18).

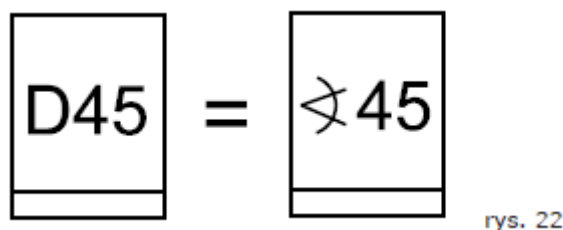

rys. 18

5.6.5. Itinerer kątowy.

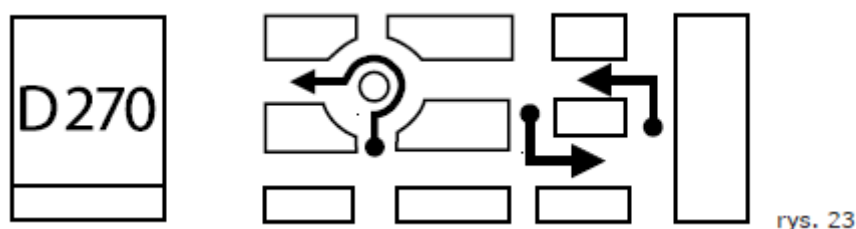
Jest to taki opis trasy przejazdu, który wskazuje za pomocą liczby wartość kąta drogowego, pod jakim należy wyjechać z określonego punktu. Kąt drogowy jest to kąt zawarty pomiędzy przedłużeniem kierunku dojazdu i kierunkiem zjazdu ze skrzyżowania liczony zgodnie z ruchem wskazówek zegara.

Kąt drogowy jest oznaczany dużą literą D lub symbolem kąta ()< z podaną obok niej wartością (rys.22).

rys. 22

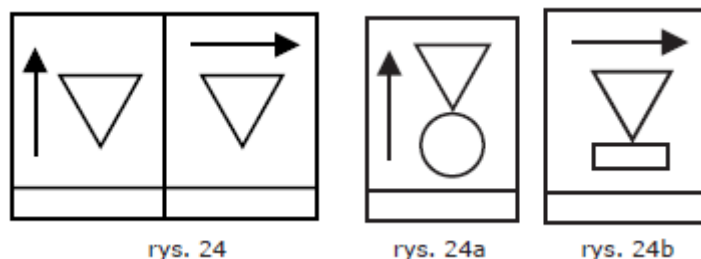
Przy wyznaczaniu wielkości kąta drogowego obowiązuje zasada, że kierunek wjazdu na skrzyżowanie jest zawsze z dołu do góry. Kąt drogowy rozpatrywany na skrzyżowaniu z ruchem okrężnym określa kierunek wyjazdu liczony względem przedłużenia dojazdu do tego skrzyżowania (rys. 23).

rys. 23

5.6.6. Itinerer ze znakami drogowymi.

Jest to itinerer wykorzystujący w opisie schematy znaków drogowych. W kratce itinerera podaje się symbol pojedynczego znaku drogowego, zgrupowanych znaków drogowych lub znaków z tabliczkami informacyjnymi oraz strzałkę umieszczoną nad nim, lub po jego lewej stronie (rys.24, rys 24a, rys. 24b).

rys. 24

rys. 24a

rys. 24b

Strzałka umieszczona nad znakiem nakazuje wykonanie manewru na najbliższym skrzyżowaniu, po minięciu danego znaku i określa kierunek wyjazdu ze skrzyżowania. Strzałka umieszczona z lewej strony znaku nakazuje jazdę do przodu aż do minięcia danego znaku.

Znak drogowy w rzeczywistości musi występować po prawej stronie pokonywanej drogi i może być zablokowany z innymi znakami. Dopuszcza się rysowanie jedynie kształtu znaku drogowego, jeżeli wystarcza to do jego jednoznacznej identyfikacji. W przypadku znaków zgrupowanych, rysunek w kratce itinerera nie musi uwzględniać wszystkich występujących znaków.

5.6.7. Itinerer z sygnalizatorami świetlnymi.

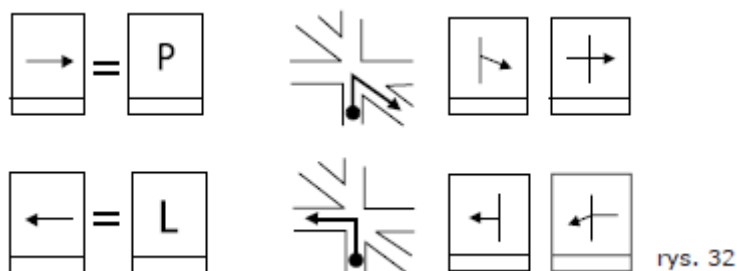
W itinererze tym używa się symbolu sygnalizatora świetlnego, który dotyczy całego skrzyżowania, bez względu na ilość występujących na tym skrzyżowaniu sygnalizatorów, oraz ich rozmieszczenie.

W kratce itinerera podaje się symbol sygnalizatora świetlnego oraz strzałkę umieszczoną nad nim, lub po jego lewej stronie. Strzałka nad znakiem definiuje kierunek wyjazdu z danego skrzyżowania, bez względu na to czy manewr skrętu następuje przed, czy po dojeździe do sygnalizatora. Strzałka z lewej strony symbolu oznacza manewr „jedź prosto” (rys. 25).

5.9. Itinerery uproszczone.

Dozwolone jest stosowanie opisu uproszczonego itinerera kąтового w postaci liter „P” lub „L” lub strzałek poziomych skierowanych w prawo lub w lewo. Taki opis nie podaje dokładnych wartości kątowych wykonywanego manewru i oznacza skręt w drogę tworzącą najbardziej ostry kąt w prawo lub lewo od kierunku najazdu (rys. 32).

Nie wolno opisywać literami P i L jazdy do przodu (D0) lub zawracania (D180). Ta zasada dotyczy również itinererów ze znakami drogowymi.

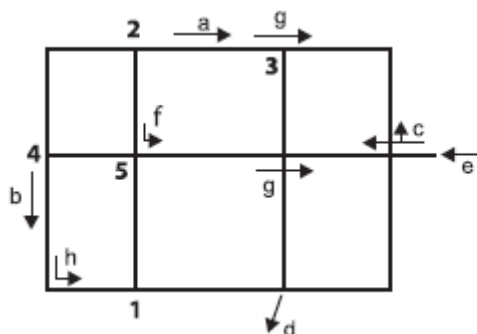

rys. 32

6.1 Strzałki kierunkowe.

Na materiałach topograficznych mogą występować strzałki kierunkowe określające sposób przejazdu danego fragmentu trasy (rys. 33):

- strzałki mają znaczenie mapowe, należy się do nich stosować planując przejazd po mapie
- znaczenie strzałek jest niezmiennie
- minimalna długość strzałki wynosi 5 mm
- na skrzyżowaniu mapowym ze strzałką nie ma prawa zmienić się typ itinerera (zadania), np. manewr mapowy – manewr realny; SM – mapa; wyjazd ze skrzyżowania – plan; zmiana mapy itp.
- strzałka kierunkowa biegnąca wzdłuż odcinka pomiędzy skrzyżowaniami określa dozwolony kierunek jazdy na tym odcinku
- strzałka kierunkowa biegnąca przez skrzyżowanie, nakazuje wykonanie na tym skrzyżowaniu manewru zadanego kierunkiem strzałki, lecz tylko w tym momencie, gdy zaplanowany najazd następuje zgodnie z kierunkiem jej przebiegu
- strzałka kierunkowa może dotyczyć tylko jednego skrzyżowania
- wjazdowa strzałka kierunkowa na materiale topograficznym określa obowiązkowy kierunek wjazdu na jego pierwsze skrzyżowanie
- wjazdowa strzałka kierunkowa z materiału topograficznego określa obowiązkowy kierunek wjazdu z jego ostatniego skrzyżowania
- długość narysowanego odcinka pomiędzy skrzyżowaniem a strzałką wjazdową lub wjazdową nie podlega pomiarowi. Odcinek ten może służyć jedynie do pokazania charakteru skrzyżowania.

rys. 33

Objaśnienia:

- a: droga jest jednokierunkowa od skrzyżowania 2 do 3
- b: droga jest jednokierunkowa od skrzyżowania 4 do 1
- c: niedopuszczalne oznaczenie manewru
- d: wjazdowa strzałka kierunkowa
- e: wjazdowa strzałka kierunkowa
- f: nakaz skrętu na skrzyżowaniu 5 najeżdżając od 2
- g: nakaz jazdy na skrzyżowaniu najeżdżając od 5 (na górze rysunku od 2)
- h: droga jest jednokierunkowa od skrzyżowania 4 do 1